

Brüssel, 21.10.2015
COM(2015) 601 final

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS

riiklike konkurentsivõime komiteede loomise kohta euroalal

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS

riiklike konkurentsivõime komiteede loomise kohta euroalal

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 292 koostoimes artikli 121 lõikega 2 ja artikliga 136,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitud

ning arvestades järgmist:

- (1) Ehkki liidu konkurentsivõime arengu koordineerimine ja järelevalve vajab parandamist, tõi hiljutine kriis esile selle, et liikmesriigid, kelle vääringuks on euro (edaspidi „euroala liikmesriigid“), võivad olla eriti vastuvõtlikud makromajandusliku tasakaalustamatuse tekkimise ja selle äkilise kõrvaldamise suhtes ja et makromajanduslik tasakaalustamatus võib üle kanduda ka teistesse euroala liikmesriikidesse. Kuna puudub paindlik nominaalne vahetuskurss, vajavad euroala liikmesriigid ka asjakohaseid kohandamismehhanisme, et tulla toime riigispetsiifiliste vapustustega. Konkurentsivõime dünaamika on oluline nii makromajandusliku tasakaalustamatuse järkjärgulise suurenemise ja korrigeerimise (nt kaubandusbilansi ja jooksevkonto puudujääk, omamaised kohustused ja väliskohustused) kui ka asümmeetriliste vapustustega tõhusa kohanemise seisukohast. Konkurentsivõime vähenemine võib tingida ka potentsiaalse majanduskasvu vähenemise ja see muudab suurte võlgade tagasimaksmise keerulisemaks. Konkurentsivõime dünaamikat mõjutava poliitika koordineerimise abil on võimalik tagada, et konkurentsivõime areng oleks kooskõlas majandus- ja rahaliidu sujuva toimimise eesmärgiga. Ehkki käesolev soovitus on adresseeritud euroala liikmesriikidele, kutsutakse ka teisi liikmesriike üles looma samalaadseid organeid.
- (2) Euroopa poolaastaga, eelkõige määrustes (EL) nr 1176/2011 ja (EL) nr 1174/2011 sätestatud makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlusega on loodud raamistik integreeritud majanduspoliitika koordineerimisele ja järelevalvele. Kuna konkurentsivõime valdkonnas on vaja edendada struktuurireformide rakendamist, tuleb neid olemasolevaid mehhanisme toetada reformikavade suurema omaksvõtmisega riigi tasandil. Selleks tuleb riiklikul tasandil parandada sõltumatu poliitikakujundamise pädevust ja tõhustada sellesisulist dialoogi liidu ja euroala liikmesriikide vahel.
- (3) Selliste riiklike konkurentsivõime komiteede loomine, kelle ülesandeks oleks jälgida konkurentsivõime valdkonnas saavutatud tulemusi ja kohaldatavat poliitikat, peaks suurendama vajalike poliitikameetmete ja reformide omaksvõtmist riiklikul tasandil ning parandama liidu majanduspoliitika koordineerimist käsitlevat teadmistebaasi

konkurentsivõime valdkonnas. Konkurentsivõime komiteed peaksid hindama konkurentsi valdkonnas toimuvat arengut ja elluviidavat poliitikat, kuid pakkuma ka poliitikaalast nõu reformide rakendamisel, võttes arvesse riigi eripärasid ja väljakujunenud tavasid.

- (4) Konkurentsivõime komiteede tegevusruum peaks hõlmama konkurentsivõime mõistet selle laias tähenduses. Kõnealuste komiteede pädevusalasse peaks kuuluma nii palgadünaamika kui ka mittepalgased aspektid, tootlikkust suurendavad tegurid, investeringutega seotud dünaamilised aspektid, innovatsioon ja majanduse atraktiivsus ettevõtjate jaoks.
- (5) Konkurentsivõime komiteedele tuleks tagada võimekus, et nende antav nõu põhineks kõrgekvaliteedilisel majandusanalüüsil.
- (6) Konkurentsivõime komiteed peaksid olema sõltumatud konkurentsivõime küsimustega tegelevatest ministeeriumidest või avalik-õiguslikest asutustest. Nende erapooletus peaks väljenduma ka selles, et nad ei esinda üksnes või peamiselt teatavate sidusrühmade seisukohti. Kõnealuste sõltumatuse ja erapooletuse nõuete eesmärk on tagada, et konkurentsivõime komiteede nõuandev roll kajastaks asjakohaselt üldistes huvides sõnastatud eksperdihinnanguid.
- (7) Konkurentsivõime komiteede tunnused peaksid olema kooskõlas aluslepingu artikliga 152 ja nendega seoses tuleks arvesse võtta liikmesriikide palgakujunduse tavasid ja süsteeme. Kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 28 ei tohiks nende tegevus mõjutada töötajate ja tööandjate või nende organisatsioonide õigust pidada asjakohasel tasandil läbirääkimisi kollektiivlepingute üle ja neid sõlmida ning kollektiivselt oma õigusi kaitsta liidu õiguse ja siseriiklike õigusaktide ja tavade kohaselt.
- (8) Komisjon peaks konkurentsivõime komiteede tegevust koordineerima selliselt, et peetakse silmas kogu euroala hõlmavaid eesmärke ja et liidu majanduspoliitika koordineerimisel võetakse arvesse konkurentsivõime komiteedest moodustunud süsteemi panust.
- (9) Konkurentsivõime komiteed peaksid oma analüüsid ja nõuanded koondama aastaaruandesse ja need avaldama. Selleks et tagada, et nõukogude tegevus juhindub euroala ja liidu eesmärkidest, peaksid komisjon ja konkurentsivõime komiteed aastaaruannete koostamise ja liikmesriikides toimuvate teabekogumissmissioonide käigus omavahel konsulteerima. Komisjon võtab neid aruandeid arvesse Euroopa poolaasta ja makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse raames tehtavates analüüsides.
- (10) Koordineerimise lihtsustamiseks riikideülesel tasandil peaks igas liikmesriigis olema üks kindlaks määratud konkurentsivõime komitee. Nõuetekohaseks tegutsemiseks peaks konkurentsivõime komiteed saama oma tegevuses omakorda toetuda eraldiseisvatele organitele, kuid seda tingimusel, et need järgivad eespool nimetatud ühiseid põhimõtteid.
- (11) Riigipõhiste soovitude jälgimine ja elluviimine peaks jääma liidu tasandile ja toimuma Euroopa poolaasta ja määruse (EL) nr 1176/2011 kohaselt makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse kohaldamise raames,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SOOVITUSE:

I. Eesmärgid ja kohaldamisala

1. Käesoleva soovitus eesmärk on luua riiklikud konkurentsivõime komiteed, et jälgida konkurentsivõime valdkonnas saavutatud tulemusi ja kohaldatavat poliitikat ning edendada seeläbi jätkusuutlikku majanduslikku lähenemist ja suurendada vajalike reformide omaksvõtmist riiklikul tasandil.
2. Käesolev soovitus on adresseeritud euroala liikmesriikidele. Ka teisi liikmesriike kutsutakse üles looma samalaadseid organeid.

II. Konkurentsivõime komiteede loomine

3. Iga liikmesriik peaks looma konkurentsivõime komitee, kes täidab järgmisi ülesandeid:
 - a) jälgib asjaomase liikmesriigi konkurentsivõime arengut, võttes arvesse tegureid, mis võivad lühiajalises perspektiivis avaldada üleilmsete konkurentidega võrreldes mõju hindadele ja kaupade ja teenuste kvaliteedile (sealhulgas tööjõukulud) ning selliseid pikaajalisi tegureid nagu tootlikkus ja innovatsioonisuutlikkus, mis on olulised mitte ainult majanduse suhtelise toimivuse, vaid ka tema kasvupotentsiaali ja suutlikkuse seisukohalt tõmmata ligi investeringuid, ettevõtjaid ja inimkapitali;
 - b) suunab palgakujundusprotsessi riiklikul tasandil, pakkudes selleks asjakohast teavet;
 - c) jälgib konkurentsivõimega seotud poliitikameetmeid asjaomases liikmesriigis, andes sealhulgas panuse nende järelhindamisse;
 - d) hindab konkurentsipoliitika väljakutseid ja pakub valdkondlikku nõustamist kõnealuses valdkonnas. Konkurentsivõime komiteed peaksid nõustamisel võtma arvesse euroala ja liidu laiemat mõõdet. Kõnealused komiteed peaksid muu hulgas andma nõu Euroopa poolaasta raames asjaomasele liikmesriigile adresseeritud riigipõhiste soovitude rakendamise kohta.
4. Iga liikmesriik peaks määrama ühe konkurentsivõime komitee, kes saaks oma tegevuses omakorda tugineda eri olemasolevatele organitele.
5. Konkurentsivõime komiteede tegevus peaks olema pidev. Nad peaksid avaldama oma analüüsid ja nõuanded aastaaruandes. Seisukohtade kooskõlastamise eesmärgil peaksid nad olema kontaktis komisjoni ja teiste liikmesriikide konkurentsivõime komiteedega.

III. Konkurentsivõime komiteede tunnused

6. Konkurentsivõime komiteed peaksid olema struktuurselt sõltumatud või funktsionaalselt iseseisvad kõigi liikmesriigi konkurentsivõimealaste küsimustega tegelevatest avaliku sektori asutustest (eelkõige ministeeriumid, haldusasutused, avalik-õiguslikud organid ja asutused). Nende tegevus peaks tuginema siseriiklikele õigusnormidele, millega tagatakse kõrge funktsionaalne iseseisvus ja vastutuse tase, hõlmates muu hulgas järgmist:
 - (a) süsteem, mis põhineb liikmesriigi seadustel, määrustel või õiguslikult siduvatel haldusnormidel;
 - (b) keeld võtta vastu juhiseid mis tahes konkurentsivõimega seotud küsimustega tegelevalt avaliku sektori asutuselt või muudelt avaliku või erasektori organilt;
 - (c) võime avalikkusega õigeaegselt suhelda;
 - (d) menetlused, et nimetada ametisse piisava kogemuse ja pädevusega liikmed;
 - (e) piisavad vahendid ja asjakohane juurdepääs teabele oma ülesannete täitmiseks.
7. Konkurentsivõime komiteed peaksid konsulteerima asjaomaste sidusrühmadega (nt riigi tasandi osalejad või osalejate rühmad, sealhulgas sotsiaalpartnerid, kes osalevad korrapäraselt liikmesriigi majandus- ja sotsiaaldialoogis), kuid ei tohiks esindada üksnes või peamiselt teatava sidusrühma huvisid.
8. Konkurentsivõime komiteed peaksid olema võimelised koostama kõrge kvaliteedilisi majandus- ja statistilisi analüüse, mida tunnustaksid ka akadeemilised ringkonnad.

IV. Seos Euroopa poolaastaga

9. Komisjon peaks hõlbustama riiklike konkurentsivõime komiteede vahelist koordineerimist ja vahetama nendega seisukohti eelkõige selleks, et tagada, et euroala ja ELi eesmärgid kajastuvad kõnealuste komiteede töös. Kontaktipidamine peaks olema kavandatud enne nõukogude aastaaruannete koostamist ja liikmesriikides toimuvate teabekogumissmissioonide käigus.
10. Kõnealuste komiteede sõltumatuid (sealhulgas ka aastaaruannetes sisalduvaid) eksperdiarvamusi võetakse arvesse liikmesriikide ja komisjoni analüüsides Euroopa poolaasta ja makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse raames.

V. Vastutus ja läbipaistvus

11. Üldjuhul tuleks konkurentsivõime komiteede koostatud analüüsid avalikkusele kättesaadavaks teha.

VI. Lõppsätted

12. Liikmesriike kutsutakse üles rakendama käesolevas soovitus esitatud põhimõtted hiljemalt [käesoleva soovituse vastuvõtmise kuupäev + 6 kuud].

13. Komisjonil palutakse hiljemalt [käesoleva soovitusel vastuvõtmise kuupäev + 12 kuud] koostada liikmesriikidelt saadud asjakohase teabe alusel eduaruanne käesoleva soovitusel rakendamise ja sobivuse kohta, sealhulgas õiguslikult siduvate sätete vastuvõtmise vajalikkuse kohta.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*